

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pkf.II.20.404/2022/2. szám

A Debreceni Ítéltábla a dr. Brandt Eszter ügyvéd (cím) által képviselt kérelmező neve (cím8.) kérelmezőnek – a dr. Vida-Sós Tünde elnök által képviselt Szegedi Törvényszék (cím) kérelmezett ellen vagyoni elégtétel megfizetésére irányuló nemperes eljárásban a Debreceni Törvényszék 15.Pk.20.504/2022/13. számú végzése ellen a kérelmezett által 14. sorszám alatt benyújtott és 15. sorszámon kiegészített fellebbezés folytán meghozta a következő

végzést:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság végzésének nem fellebbezett részét nem érinti, a fellebbezett részét helybenhagyja.

Kötelezi a kérelmezettet, hogy fizessen meg a kérelmező részére 15 napon belül az általános forgalmi adót is tartalmazó 12 700 (tizenkétezer-hétszáz) forint másodfokú perköltséget.

Megállapítja, hogy a le nem rótt 18 768 (tizennyolcezer-hétszázhatvannyolc) forint fellebbezési illeték az állam terhén marad.

Ez ellen a végzés ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

A tényállás

[1] 'felperes neve' felperes, valamint 'I. r. alperes neve' I. rendű, 'II. r. alperes neve' II. rendű, a kérelmezett III. rendű és a 'IV. r. alperes neve' IV. rendű alperes között szerződés érvénytelensége tárgyában 2012. július 6. napján indult a Szegedi Járásbíróságon (a továbbiakban: járásbíróság) P.21.491/2012., majd P.22.702/2012., majd P.22.661/2015., majd P.22.378/2016., majd P.20.687/2020. számon elsőfokon, a Szegedi Törvényszék – a kérelmezett – előtt Pf.21.198/2020. számon másodfokon eljárás, amely a Kúria előtt Pfv.20.667/2021. számon folyamatban volt felülvizsgálati eljárásban a kérelmező részére 2022. március 2-án kézbesített ítélettel fejeződött be.

[2] Az elsőfokú, hatályon kívül helyezést követően újraindult eljárás során, bár a felperes már a 2016. november 30-i tárgyaláson ingatlanforgalmi szakértő kirendelését kérte, a járásbíróság folyamatosan tárgyalásokat tartott, a feleket nyilatkozattételre hívta fel, házassági bontóperi és büntetőeljárási iratokat szerzett be, majd a 2018. június 13-i tárgyalást új határrnap kitűzése nélkül halasztotta el, a felek azon egyidejű felhívásával, hogy 2018. július 15. napjáig terjesszék elő bizonyítási indítványukat. A határidő eredménytelen elteltét követően a felperest indítványai 2018. augusztus 30. napjáig előterjesztésére hívta fel. A felperes 2018. augusztus 24. napján érkezett, tanú és ingatlanforgalmi szakértői bizonyítás iránti indítványt tartalmazó beadványát követően a járásbíróság 2018. október 29. napján rendelte el a szakértői bizonyítást, majd 2018. október 30. napján tűzött ki 2019. január 23-ra új tárgyalási határrnapot.

[3] A szakvélemények 2019. július 16-i megérkezését követően az elsőfokú bíróság a feleket 2019. szeptember 4-én lejárró határridővel azokra észrevételek előterjesztésére hívta fel, amely felhívásra a felperes és a II. rendű alperes nyújtottak be – a kérelmező által 2019. szeptember 9. és 2019. szeptember 11. napján kézhez vett – észrevételeket. A 2019. október 7-i, a kérelmező távollétében megtartott tárgyalást a jelenlévő felperesnek a további észrevételezésre kért tizenöt napos határridő engedélyezése iránti

kérelmére 2019. november 22-re, a felekhez intézett felhívás nélkül halasztotta el, majd 2019. november 20. napján rendelte el a szakvélemények kiegészítését.

[4] A tárgyalás tartása iránti kérelmet tartalmazó felperesi felülvizsgálati kérelem 2021. május 31. napján érkezését követően a Kúria a 2021. június 30-án kelt – a kérelmező részére 2021. július 9-én kézbesített – végzésével a felülvizsgálati kérelem benyújtása tényének feljegyzése iránt megkereste az illetékes földhivatalt. A 2021. október 28. napján kelt, a kérelmező részére 2021. november 9-én kézbesített végzésével – miután a perben nem álló 'perben nem álló személy' 2021. szeptember 23-án érdeklődött a tárgyalás időpontjáról – azt a tájékoztatást adta, hogy a tárgyalásra legkésőbb 2022. áprilisában fog sor kerülni; majd 2021. november 18. napján tűzte ki a felülvizsgálati kérelem tárgyalását 2022. február 8. napjára, ahol meghozta a kérelmező részére 2022. március 2. napján kézbesített felülvizsgálati ítéletet.

A kérelem és az ellenirat

[5] A kérelmező az eljárás elhúzódása miatt a 2012. július 7. napja és 2022. március 2. napja közötti, összesen 3526 nap figyelembevételével kérte a kérelmezettet 1 410 400 forint vagyoni elégtétel a javára megfizetésére kötelezni.

[6] A kérelmezett az elleniratában az elismert 882 nap figyelembe vehető időtartamra járó 352 800 forinton felül a kérelem elutasítását kérte. Az eljárás számított időtartamából kért levonni összesen 2644 nap; ezen belül azért, mert hivatkozása szerint *a vagyoni elégtétel csak az észszerű – azaz a törvényi 60 hónapos – időtartamot meghaladó időszakra jár, 1800 nap; továbbá – valamennyi esetben az eljárás elhúzódása miatti kifogás előterjesztésének a hiányára hivatkozva – az elsőfokú eljárásban, a szakértő kirendelésének késedelmén túl, új hatánap késedelmes kitűzését érintően a 2018. június 14. és 2018. október 29. közötti 127 nap; a szakvélemény kiegészítése késedelmes elrendelését érintően a 2019. október 20. és 2019. november 20. közötti 30 nap, és a felülvizsgálati eljárásban a tárgyalás kitűzéséről harminc napon túli intézkedést érintően a 2021. július 1. és 2021. november 17. közötti 139 nap időtartamot (amelyek után a vagyoni elégtétel 838 400 forint).*

Az elsőfokú végzés

[7] Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott végzésével kötelezte a kérelmezettet, hogy fizessen meg a kérelmezőnek 15 napon belül 1 239 600 forint vagyoni elégtételt és 39 407 forint perköltséget, ezt meghaladóan a kérelmet elutasította. A kérelmezőt feljogosította 37 235 forint eljárási illeték visszaigénylésére, míg megállapította, hogy 37 235 forint eljárási illeték az állam terhéen marad.

[8] Az eljárást befejező érdemi végzése szerint az elsőfokú bíróság az ellenirat alapján az eljárás teljes időtartamából összesen 427 napot levonni rendelt, míg további 2217 nap levonását nem találta indokoltnak.

[9] Nem értett egyet a kérelmezett azon értelmezésével, hogy a vagyoni elégtétel csak az *észszerű időtartamot meghaladó* idősakra jár, ezért nem vonta le az eljárás időtartamából a kérelmezett által ezért figyelmen kívül hagyni kért 1800 nap időtartamot. Ezzel szemben azt az értelmezést tartotta helytállónak, hogy nincs helye a vagyoni elégtétel számítása alapjául szolgáló bírósági eljárás időtartamából az észszerűnek minősülő időtartam levonásának. A polgári peres eljárás elhúzódásával kapcsolatos vagyoni elégtétel érvényesítéséről szóló 2021. évi XCIV. törvény (a továbbiakban: Pevtv.) 7. §-a (1) bekezdéséből az következik, hogy ha a bírósági eljárás vagy eljárási szakasz a Pevtv. 15. §-a szerint figyelembe vehető időtartama meghaladja az észszerűnek minősülő időt, úgy a bírósági eljárás figyelembe vehető, napokban meghatározott teljes időtartama alapján kell a pénzbeli igényt kiszámítani.

[10] *A szakértő kirendelésének késedelmén túl, új határnap késedelmes kitűzését érintően a 2018. június 14. és 2018. október 29. közötti időszakból a kérelmező által a 2018. augusztus 24. és 2018. október 29. közötti időszakra elfogadott 66 nap levonását találta indokoltnak*, arra tekintettel, hogy 51 nap késedelmet okozott, miszerint a per felperese bár 2018. augusztus 24. napján kérdései feltevésével pontosította a szakértő kirendelésére irányuló kérelmét, a bíróság az észszerű tizenöt napos határidő helyett késedelmesen csak 2018. október 29. napján rendelte ki a szakértőket; továbbá ezen felül 15 nap késedelmet okozott, miszerint az új tárgyalási határnap kitűzése nélkül elhalasztott tárgyalást követően 2018. augusztus 24. napján sem tűzött ki az ügyben új határnapot. Ezen felül további időtartam levonása nem volt indokolt azért, mert a Pevtv. 15. §-ának (4) bekezdésében meghatározott feltétel, hogy a hivatkozott időszak ne szolgálja a bírósági eljárás előrehaladását; 2018. augusztus 24. napja előtt azonban folyamatosan megvalósultak olyan eljárási cselekmények, amelyek a bírósági eljárás előrehaladását, az ügyben az igazságügyi ingatlanforgalmi szakértő kirendelését szolgálták: így a bizonyításra kötelezett felek által indítványozott iratok beszerzése, valamint azoknak az eljárás anyagává tétele.

[11] *A szakvélemény kiegészítése késedelmes elrendelésére tekintettel a 2019. október 20. és 2019. november 20. közötti időszakból csak a 2019. november 7. és 2019. november 20. közötti időszakra találta indokoltnak 14 nap levonását* azzal, hogy a járásbíróság 2019. szeptember 5. napjától volt késedelemben a szakértői vélemények kiegészítése tekintetében, amely mulasztással a kérelmezőnek is tisztában kellett lennie 2019. október 22. napján, és legkésőbb 2019. november 6-án lett volna elvárható tőle, hogy ezt követő tizenöt napon belül eljárási kifogást terjesszen elő, további időtartam levonását nem találta indokoltnak.

[12] *A felülvizsgálati eljárásban a tárgyalás kitűzéséről harminc napon túli intézkedést érintően nem talált indokoltnak a 2021. július 1. és 2021. november 17. közötti időszakban levonást*, mivel a felülvizsgálati kérelem Kúriához érkezésének napján hatályban volt a veszélyhelyzet során érvényesülő egyes eljárásjogi intézkedések újbóli bevezetéséről szóló 112/2021. (III.6.) Kormányrendelet (a továbbiakban: „Veir II.”), mely 27. §-ának (1) bekezdése kimondta, hogy a fellebbezési és felülvizsgálati eljárásokban a bíróság tárgyaláson kívül jár el. A Kúria eljáró tanácsa 2021. november 30. napjáig – függetlenül attól, hogy a felülvizsgálati kérelem tárgyában a tárgyalás tartásának lett volna helye – az ügyben nem tárgyalhatott, így ebből fakadóan nem is mulaszthatott.

[13] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság úgy találta, hogy a kérelmezett által elismert 882 nap mellett további 2217 nap is beszámítandó a figyelembe vehető időtartamba, így a mind összesen 3099 nap után a kérelmezett 1 239 600 forint vagyoni elégtétel megfizetésére köteles, ezért ennek az összegnek a megfizetésére kötelezte a kérelmezettet, és ezt meghaladóan utasította el a kérelmet.

[14] A pernyertesség arányát a kérelmező javára 88 %-ban határozta meg, és a Pevtv. 9. §-ának (4) bekezdése alapján alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. §-ának (2) bekezdése alapján kötelezte a kérelmezettet a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-ának (2) és (4) bekezdése alapján meghatározott arányos ügyvédi munkadíj mint eljárási költség megfizetésére; míg a Pp. 101. §-ának (1) bekezdése értelmében a megállapított pernyertességi arányok szerint rendelkezett akként, hogy a kérelmező 5 077 forint eljárási illetéket visel, az ezen felül lerótt további 37 235 forintot visszaigényelhet, ezen túl a kérelmezett az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 5. §-ának (1) bekezdés c) pontja és (2) bekezdése alapján fennálló személyes illetékkimentességére tekintettel 37 235 forint eljárási illeték az állam terhén marad.

A fellebbezés és a fellebbezésre tett észrevétel

[15] Az elsőfokú végzés ellen a kérelmezett terjesztett elő fellebbezést.

[16] A fellebbezésében a végzés megváltoztatását kérte akként, hogy az ítéltábla összesen 1991 napot vonjon le az eljárás teljes időtartamából és ennek megfelelően a kérelmezett marasztalását 614 000 forint vagyoni elégtétel és az arányos 19 500 forint eljárási költség megfizetésére szállítsa le.

[17] Előadta, hogy a vagyoni elégtétel alapját az elsőfokú bíróság téves jogértelmezéssel határozta meg. A fél tisztességes eljáráshoz fűződő alkotmányos joga azon időszak alatt sérül, amikor az eljárás a törvényben rögzített észszerű időtartamot – azaz a 60 hónapot – meghaladja. Az eljárás az észszerű időtartamot meg nem haladó időtartamára, jogsértés hiányában, igényt nem lehet érvényesíteni, ebből következően a még észszerűnek minősülő 1800 napot figyelmen kívül kell hagyni.

[18] A 2018. június 13. és 2018. október 29. közötti időszakban további 54 nap levonása indokolt. A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: 1952. évi Pp.) 142. §-ának (1) bekezdése alapján a bíróságnak már 2018. június 13. napján új határnapot kellett volna kitűzni, mert egyrészt a törvényszék hatályon kívül helyező végzésére figyelemmel a felek a bizonyítási indítványukat már korábban megtették, másrészt 2018. június 13. napja után olyan bizonyítás nem folyt le, amely akadályozta volna új határnap kitűzését 2018. október 30. előtt. A hivatkozott időszakban az eljárás előrevitelét elősegítő eljárási cselekmény nem történt, a bizonyítási indítvány előterjesztésére a tárgyalási jegyzőkönyvben meghatározott határidő eredménytelenül eltelt; a kérelmező ezért legkésőbb 2018. június 25-én a tárgyalási határnap kitűzése érdekében az eljárás elhúzódása miatt kifogást terjeszthetett volna elő.

[19] A 2019. október 20. és 2019. november 20. közötti időszakban további 14 nap levonása indokolt. A 2019. október 7. napján megtartott tárgyalásról készült jegyzőkönyv szerint az eljáró bíróság jegyzőkönyvben rögzített észrevételek alapján intézkedik a szakvélemény kiegészítése érdekében. A per felperese ugyan kérte, hogy a bíróság engedélyezzen további kérdései feltételére 15 napot, azonban a jegyzőkönyv nem tartalmazza, hogy a bíróság ettől függően rendelné el a szakvélemény kiegészítését. Ebből következően a kérelmezőnek már a jegyzőkönyv kézhezvételének másnapján az eljárás elhúzódása miatt kifogást kellett volna előterjesztenie, mert már ezen időpontban a tárgyalási jegyzőkönyvben rögzített 15 napos határidő eltelt.

[20] A 2021. július 18. és 2021. november 18. közötti időszakban eltelt 120 napot sem kell figyelembe venni. Az 1952. évi Pp. 270. §-ának (1) bekezdése alapján alkalmazandó 95. §-ának (1) bekezdésére figyelemmel a Kúriának a felülvizsgálati kérelem beérkezésétől számított harminc napon belül intézkedési kötelezettsége állt fenn, amely független attól, hogy tárgyalás kitűzésével vagy tárgyaláson kívül bírálja-e el a felülvizsgálati kérelmet; intézkedési kötelezettségének azonban nem tett eleget. Mindezen a veszélyhelyzeti perrend sem változtatott, mivel a „Veir. II.” 27. §-ának (2) bekezdése alapján a Kúriának soron kívül értesítenie kellett volna a feleket a tárgyaláson kívüli elbírálás tényéről és lehetőséget biztosítani nyilatkozataik írásbeli előterjesztésére, amelyre ugyancsak nem került sor. Mivel pedig a kérelmező a földhivatali megkeresés folytán 2021. július 9-én értesült a felülvizsgálati kérelem benyújtásáról, így legkésőbb 2021. július 18. napján az eljárás elhúzódása elleni kifogást kellett volna előterjesztenie.

[21] A kérelmező a fellebbezésre tett észrevételeiben, az elsőfokú eljárásban kifejtett jogi álláspontját előadva, az elsőfokú végzés helybenhagyását, a kérelmezett a másodfokú eljárási költségeiben marasztalását kérte

A másodfokú bíróság döntése

[22] Az ítéltábla fellebbezés hiányában nem érintette az elsőfokú végzés a kérelmezett 614 000 forint vagyoni elégtételben marasztaló rendelkezését; a kérelmezett fellebbezését nem találta alaposnak találta a következők szerint:

[23] A kérelmező azért kérte az eljárás teljes számított időtartamából 1800 nap levonását, mert a Pevtv. 6. §-ának (1) bekezdése szerint ebben az időtartamban még az eljárás *nem lépte túl a törvényben meghatározott észszerű időtartamot* és a vagyoni elégtétel csak az ezt meghaladó – észszerűnek már nem minősülő – időtartamra jár.

[24] Minden részében osztotta az ítéltábla az elsőfokú bíróság álláspontját abban, hogy a törvényben meghatározott észszerű határidő túllépése esetén a vagyoni elégtétel összegét nem csupán az észszerű időt meghaladó tartamra, hanem az eljárás teljes figyelembe vehető időtartamára kell meghatározni.

[25] Az az értelmezés feleltethető meg a jogalkotó szándékának, amely szerint a polgári eljárás elhúzódásával kapcsolatos vagyoni elégtétel összegének számítása során *a vizsgált eljárás teljes időtartamát kell figyelembe venni*. Ha a bírósági eljárás vagy eljárási szakasz a Pevtv. 15. §-a szerint figyelembe vehető időtartama meghaladja a Pevtv. szerint észszerűnek minősülő időt, úgy az eljárás teljes, a törvény szerinti számítás szerint meghatározott időszakából kell levonni a Pevtv. 15. §-ának (3) és (4) bekezdése alapján be nem számítható időtartamot, és ehhez igazodóan kell a vagyoni elégtétel összegét kiszámítani. A törvényi megfogalmazás szerint ugyanis a vagyoni elégtétel a teljes figyelembe vehető időszakért és nem csupán annak az észszerűnek minősülő időtartamot meghaladó részéért jár, ezért az alapeljárás egészét figyelembe kell venni, és nem csupán a Pevtv.-ben meghatározott időtartamon felüli időszakot kell kompenzálni. A Pevtv. 7. §-ának (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy ha a bírósági eljárás vagy eljárási szakasz 15. § szerint figyelembe vehető időtartama meghaladja az észszerűnek minősülő időtartamot, a fél ... pénzbeli igényt érvényesíthet vagyoni elégtételként. Ebből tehát egyértelműen következik, hogy a figyelembe vehető időtartam szükségszerűen több, mint az észszerűnek minősülő időtartam. A polgári peres eljárás elhúzódásával kapcsolatos vagyoni elégtétel mértékéről és a kifizetendő összeg számításának szabályairól szóló 372/2010 (VI.30.) Korm. rendelet 1. §-ának (1) bekezdése azt tartalmazza, hogy a vagyoni elégtétel összegét a bírósági eljárás Pevtv. szerint *figyelembe vehető időtartamára* eső naptári napoknak és a napi összegnek a szorzataként, egy összegben kell megállapítani. Mivel pedig a figyelembe vehető időtartamnak többnek kell lenni az észszerűnek minősülő időtartamnál – az általános szabályok szerint a Pevtv. 6. §-ának (1) bekezdése szerint a teljes eljárásra számított 60 hónapnál legalább 1 nappal több, azaz ebben az esetben legalább 60 hónap és 1 nap –, a csak az észszerű időtartam és a figyelembe vehető időtartam különbözetére hivatkozó számítás a jogszabályi rendelkezések nyelvtani értelmezésével nem támasztható alá. Nem indokolt ezért az előzőek alapján a fellebbezésben hivatkozottak szerint a még észszerűnek minősülő időtartamra számított 1800 nap levonása.

[26] A fellebbezésben érintett, az elsőfokú eljárásban új hatánap késedelmes kitűzése miatt a 2018. június 13. és 2018. október 29. közötti időszakban további 54 nap; a szakvélemény kiegészítése késedelmes elrendelése miatt a 2019. október 20. és 2019. november 20. közötti időszakban további 14 nap, és a felülvizsgálati eljárásban a tárgyalás kitűzéséről harminc napon túli intézkedés miatt a 2021. július 18. és 2021. november 18. közötti időszakban további 120 nap levonását a kérelmezett a Pevtv. 15. §-ának (4) bekezdése alapján kérte azzal az indokkal, hogy a hivatkozott időtartamok a bírósági eljárás előrehaladását nem szolgálták, a bíróság érdekkörében, elhárítható ok miatt merültek fel, szükségtelenül teltek el és a kérelmező – bár arra jogszabályban biztosított lehetősége volt – *nem nyújtott be kifogást az eljárás elhúzódása miatt*.

[27] A Pevtv. 15. §-ának (4) bekezdésében foglaltak szerinti, az eljárás elmulasztása elleni kifogás előterjesztésének a követelményét az egyes mulasztások gondos vizsgálatával, egyedileg, a jogintézmény céljával, a sérelem orvoslására alkalmasságával, és mindezek alapján a féltől elvárható magatartással összefüggésben kell értékelni. Az 1952. évi Pp. 114/A. §-ának (2) bekezdése, egyezően a Pp. 157. §-ának (1) bekezdésével, nem valamennyi, a bíróság érdekkörében felmerült, elhárítható ok miatt, szükségtelenül eltelt időtartam orvoslása végett teszi lehetővé annak igénybe vételét, hanem csupán akkor, ha a bíróság valamilyen – törvény vagy saját maga által megállapított – határidőt mulasztott vagy észszerű időn belül nem intézkedett; más eljárási szabálysértések elhárítására ez a jogintézmény nem szolgál. Másrészt a határidők és az észszerű időtartam elmulasztása mellett is vizsgálni kell annak a sérelem elhárítására alkalmasságát. Mindezekon túl azt is tekintetbe kell venni, hogy a bíróság kötelezettsége a saját közhatalmi tevékenységére irányadó szabályok betartása, így a feleknek is abból a feltételezésből kell kiindulniuk, hogy a bíróságok betartják a rájuk vonatkozó – így az észszerű időn belüli cselekvést érintő – eljárási szabályokat. Ennek alapján a féltől a bíróság inaktív magatartása miatti eljárás elhúzódásának megakadályozása esetén az az elvárható, hogy akkor terjesszen elő emiatt kifogást a folyamatban lévő perben, ha a bíróság olyan mértékben mulasztotta el az észszerű időn belüli eljárási cselekmények kötelezettségét, amely a rá vonatkozó eljárási szabályok betartásában alappal bízó fél számára nyilvánvaló és egyértelműen felismerhető, az eljárási kötelezettség megszegésére vonatkozó jelzéstől pedig alappal várhatja a sérelem kellő időben és eredményességgel történő orvoslását (ezt a mércét fogalmazta meg a Debreceni Ítéltábla Pkf.II.20.345/2022/2. számú végzése is).

[28] A 2018. június 13. és 2018. október 29. közötti időszakban az előzőek szerint nem lehetett olyan követelményt a kérelmező felé megfogalmazni, amely az eljárás előrehaladását szolgáló kifogás előterjesztését várta volna el. A hivatkozott időszakban folyamatosan történtek bírósági cselekmények, amelyeknek legfeljebb a célszerűsége és hatékonysága vitatható, azonban inaktív időszak hiányában az eljárás elhúzódása elleni kifogás nem vehető igénybe. Kétségtelen, hogy az elsőfokú eljárásban a felperes már 2016. november 30-én a szakértő kirendelése iránt terjesztett elő indítványt, azonban a járásbíróság azt a pervezetést találta indokoltnak, hogy a szakértői bizonyítást megelőzően további iratokat szerez be, amelyekben foglalt adatok alapján tartja indokoltnak a bizonyítást érintően további nyilatkozatok megtételét. Így amikor a 2018. június 13-i tárgyalást új hatánap kitűzése nélkül halasztotta el, azonban a 2018. július 15. napjáig, majd 2018. augusztus 30. napjáig meghatározott határidőn belüli indítványok előadása iránt felhívást intézett a felekhez, és mivel az ennek megtételére biztosított határidő 2018. augusztus 24. napjáig még nem telt el, úgy nem volt formálisan inaktív időszak. Mivel pedig a bíróság maga találta úgy, hogy 2018. augusztus 24-ig a további cselekményeket a felhívás szerinti nyilatkozattól függően teszi meg, így az eljárás előrehaladását az ekképpen ugyancsak formális tárgyalás kitűzése semmiben nem mozdította volna elő. Az a választott pervezetés, hogy a szakértői bizonyítás elrendeléséhez a bíróság további nyilatkozatok előadását tartja szükségesnek, amelyre biztosított határidőt követően kerül sor további eljárási cselekmények – akár új tárgyalás kitűzésében jelentkező – lefolytatására, az eljárás elhúzódása elleni kifogással nem sérelmezhető, mivel nem alkalmas jogorvoslat annak az orvoslására, hogy a bíróság formálisan nem mulaszt határidőt, hanem az eljárás elhúzódását a nem megfelelően választott pervezetés idézi elő. Nem volt levonható ezért az előzőek alapján a fellebbezésben hivatkozottak szerint a tárgyalás kitűzésére irányuló kifogás elmaradása miatt a megjelölt 54 nap.

[29] Ugyancsak nem alkalmas az eljárás elhúzódása elleni kifogás annak a sérelemnek az elhárítására, hogy a 2019. október 20. és 2019. november 20. közötti időszakban a járásbíróság nem rendelte el a szakértői bizonyítás kiegészítését. Kétségtelen,

hogy a 2019. október 7-i tárgyalást megelőzően a felperes és a II. rendű alperes már észrevételeket tettek a szakvéleményekre, és a tárgyalást a bíróság felhívás nélkül elhalasztotta. Ebből azonban még nem lehetett arra – hangsúlyozottan az eljárási szabályok betartásában bízó felek részéről – következtetni, hogy a bíróság az eljárási szabályok alapján szükségesnek tartja a szakvélemény kiegészítését, mivel annak a megítélése, hogy a szakvélemény homályos, hiányos, ellentmondó, a bíróság mérlegelésére tartozik, és arra is tekintettel, hogy a tárgyalás elhalasztásával egyidejűleg a bíróság új hatánapot is kitűzött, ugyancsak nem volt formálisan olyan inaktív időszak, amelyet az eljárás elhúzódása elleni kifogás előterjesztése elháríthatott volna. Nem indokolt ezért a szakvélemény kiegészítésére irányuló kifogás elmaradása miatt a fellebbezésben írt 14 nap levonása.

[30] Arra helytállóan hivatkozott a kérelmezett, hogy a 2021. május 31-én érkezett felülvizsgálati kérelem alapján az 1952. évi Pp. 270. §-ának (1) bekezdése alapján alkalmazandó 95. §-ának (1) bekezdése szerint a Kúriának attól függetlenül, hogy tárgyalás kitűzésével vagy tárgyaláson kívül bírálja-e el a felülvizsgálati kérelmet, annak érkezésétől számított harminc napon belül intézkedési kötelezettsége állt fenn, és abban is egyetértett az ítéltábla a kérelmezettel, hogy a felülvizsgálati kérelem benyújtása tényének feljegyzése iránt a földhivatal megkeresése az intézkedési kötelezettséget nem pótolta, mivel az nem a felülvizsgálati kérelem elbírálása tárgyában történő eljárási cselekmény. Tévesen hivatkozta azonban az elsőfokú végzés a veszélyhelyzeti perrend jogkövetkezményeit. Kétségtelen, hogy a „Veir II.” a fellebbezéssel érintett 2021. július 18. és 2021. november 18. közötti időszakban (egészen 2021. november 30-ig) mindvégig hatályban volt, ez azonban nem zárta ki a felülvizsgálati kérelem tárgyaláson elbírálását; a „Veir. II.” 26. §-a (2) bekezdésének az a rendelkezése, hogy a fellebbezési és a felülvizsgálati eljárásokban a bíróság tárgyaláson kívül jár el, a 21. §-a értelmében a szigorított védekezés időszakában volt alkalmazandó, amely az 1. § szerint 2021. április 19-én véget ért. Ettől kezdődően tehát nem volt akadálya a tárgyaláson elbírálásnak, és mivel a felperes a felülvizsgálati eljárásban tárgyalás tartását kérte, a kérelmezett pedig a felülvizsgálati eljárás megindításáról a részére 2021. július 9-én kézbesített földhivatali megkeresésből tudomást szerezhetett, elvárható lett volna az intézkedési kötelezettség elmulasztása folytán az eljárás elhúzódása elleni kifogás előterjesztése. Figyelemmel azonban arra, hogy a bíróság részére irányadó eljárási szabályok betartásában bízó féltől nem azonnal, hanem csak akkor várható el a kifogás előterjesztése, amikor egyértelműen felismerhette a mulasztást, így tekintettel az ítélkezési szünetre, a felülvizsgálatra mint rendkívüli perorvoslatra, az ítéltábla mérlegelése szerint elfogadható, hogy 2021. szeptember 23. napján még az elvárhatóság követelményének a megsértése nélkül a kérelmezett eleget tehetett volna a rendelkezésre álló különleges perorvoslati eszköz előterjesztési kötelezettségének. Mivel azonban ekkor a perben nem álló 'perben nem álló személy' a tárgyalás időpontja iránti érdeklődést tartalmazó beadványt terjesztett elő, amelyre a Kúria választ is adott, és mivel az eljárás elhúzódása is a tárgyalás késedelmes kitűzésével állt okozati összefüggésben, ezért a kérelmezett ezt követő kifogásától már más eredmény nem volt várható, ekképpen az nem tekinthető hatékony perorvoslatnak, így – figyelemmel az Emberi Jogok Európai Bírósága jogalkalmazása által is megjelenített szempontokra – annak elmaradása nem róható a kérelmezett terhére. Ezért a bíróság érdekkörében felmerült okból szükségtelenül eltelt, de a kérelmezett által az eljárás elhúzódása elleni kifogással nem sérelmezett 2021. szeptember 5. és 2021. november 18. közötti 74 nap időszakot sem kell levonni a Pevtv. 15. §-ának (4) bekezdése alapján a per számított időtartamából.

[31] Az ítéltábla a per teljes időtartamából a fellebbezéssel érintett időszakok levonását nem találta indokoltnak, ezért az elsőfokú bíróság végzésének a fellebbezett részét a Pevtv. 9. §-ának (4) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 383. §-ának (2) bekezdése szerint, az indokolás előzőek szerinti pontosításával, helybenhagyta.

[32] A fellebbezés nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 83. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte az ítéltábla a kérelmezettet a kérelmező javára a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003 (VIII.22.) IM rendelet 3. §-ának (4), (5) és (6) bekezdése szerint, az ügy tárgyára és a fellebbezés tartalmára tekintettel indokolt jogi képviselési tevékenység alapján meghatározott összegű ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltsége megfizetésére.

[33] Az Itv. 39. §-ának (1) bekezdése és 47. §-ának (1) bekezdése szerint meghatározott fellebbezési illeték, a kérelmezett személyes illetékmentessége folytán, a Pp. 102. §-ának (6) bekezdése alapján az állam terhén marad.

Debrecen, 2022. december 13.

Dr. Pribula László s.k. a tanács elnöke, előadó, Dr. Gárdosi Judit s.k. bíró, Dr. Répássy Árpád s.k. bíró